

โครงการประเมินระบบนิเวศในจังหวัดน่าน

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบนิเวศกับการอยู่ดีมีสุขของประชาชน
พร้อมการประเมินที่ชัดเจน และเสนอภาพอนาคตและทางเลือกในการจัดการพื้นที่
ในกลุ่มน้ำยาว2 (ยาว-อวน-มวบ)

เอกสารเผยแพร่ ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ 2554

หลังจากที่ได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากพืชเชิงเดี่ยวในจังหวัดน่านไปแล้ว คราวนี้ ขอนำเรื่องราวอีกด้านหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และยางพาราอันเป็นพืชที่สำคัญของจังหวัดน่าน มาเล่าสู่กันฟัง

เมื่อก่อนนี้ เราแต่มีพืชไร่กับพืชสวน เดี๋ยวนี้เรามีพืชพลังงาน !!

ปัจจุบัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
จำแนกสินค้าเกษตร ออกเป็น 4 กลุ่ม

- 1) **กลุ่มพืชไร่** ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และถั่วเหลือง
- 2) **กลุ่มพืชพลังงานทดแทน** ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน และปาล์มน้ำมัน
- 3) **กลุ่มพืชสวน** ได้แก่ ยางพารา ลำไย ทูเรียน สับปะรด มังคุด และเงาะ
- 4) **กลุ่มปศุสัตว์และประมง** ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ โคเนื้อ สุกร ไก่ไข่ และปลาป่น

กลุ่มพืชพลังงานทดแทนเพิ่งถูกกำหนดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ เนื่องจากพืชในกลุ่มนี้ได้ถูกนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานชีวมวลมากขึ้น ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์คงจัดไว้ในกลุ่มเป็นพืชไร่ แม้ว่ามีแนวโน้มถูกนำไปเป็นพืชน้ำมันด้วยก็ตาม

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลิตเพื่อตลาดในประเทศ?

เมื่อปีที่ผ่านมานี้ พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 7 ล้านไร่ เป็นผลจากการประกันรายได้เกษตรกร และการเปลี่ยนพื้นที่มันสำปะหลังซึ่งเสียหายจากการระบาดของเพลี้ยแป้ง อย่างไรก็ตาม ปริมาณการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมอาหารเลี้ยงสัตว์ในประเทศ

ในปีนี้นักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดการณ์ว่าพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศ จะเพิ่มขึ้นอีก แต่ผลผลิตจะลดลง อันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ

ส่วนความต้องการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของตลาดในประเทศจะมีมากขึ้น เนื่องจากจะมีการผลิตไก่เนื้อเพื่อส่งออกไปยังกลุ่มสหภาพยุโรปและญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สูงขึ้นด้วย

ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อาจถีบตัวสูงขึ้นได้อีก หากผลผลิตธัญพืชอื่นลดลงเนื่องจากภาวะแห้งแล้ง แต่หากราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สูงเกินไป ผู้ผลิตอาหารสัตว์อาจใช้พืชชนิดอื่นทดแทนได้เช่นกัน

ยางพารา ปลุกไปขายให้ใคร เอาไปใช้ทำอะไรกัน?

ประเทศไทยเราเป็นผู้ส่งออกยางพาราอันดับ 1 ของโลก แม้มีพื้นที่ปลูกยางพาราน้อยกว่าประเทศอินโดนีเซีย แต่ก็ได้ผลผลิตมากกว่า ส่วนประเทศที่ปลูกยางพาราอย่างมาเลเซียกำลังเปลี่ยนพื้นที่ไปเป็นปาล์มน้ำมัน

สำหรับการปลูกยางพาราในประเทศจีน หลายฝ่ายได้วิเคราะห์กันว่า มีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศที่เอื้อต่อยางพาราไม่มากนัก จีนจึงหันมาส่งเสริมการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา และเวียดนาม แต่การขยายตัวเศรษฐกิจของจีนก็ได้ทำให้เป็นผู้ใช้ยางพารามากอันดับ 1 ของโลก แทนที่สหรัฐอเมริกาไปแล้ว ดังนั้น จีนจึงเป็นตลาดที่สำคัญ นอกจากนี้ ยังมีตลาดอินเดียและเกาหลีใต้ที่จะรองรับยางพาราของไทย

ปัจจุบัน อุตสาหกรรมยางล้อ ใช้ยางพารามากที่สุด ถึงร้อยละ 64 ของปริมาณผลิตทั้งหมด รองลงมา คือ อุตสาหกรรมยางยืด ถุงมือยาง ยางรัดของ ดังนั้น หากอุตสาหกรรมยานยนต์ขยายตัว ก็จะสามารถส่งผลให้มีความต้องการยางพาราสูงขึ้น

แหม!!! คนน่านเราก็มีส่วนผลิตสินค้าเกษตรป้อนตลาดโลกเลยทีเดียวนะ แล้วสินค้าที่คนน่านกินและใช้ มาจากไหนกันหนอ โปรดติดตามต่อไป...

กิจกรรมโครงการฯ ที่ผ่านมา ได้มีการประชุมร่วมกับคณะทำงานท้องถิ่นไป 3-4 ครั้งแล้ว ทำให้ได้ชุดข้อมูลท้องถิ่นที่เห็นการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศและการอยู่ดีมีสุขของคนในท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนรูปแบบการเกษตร โดยเฉพาะด้านสุขภาพ การปนเปื้อนของสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำ ควันไฟในช่วงเตรียมพื้นที่เพาะปลูก ปัญหาน้ำดื่มน้ำใช้ รวมถึงการพังทลายของหน้าดิน

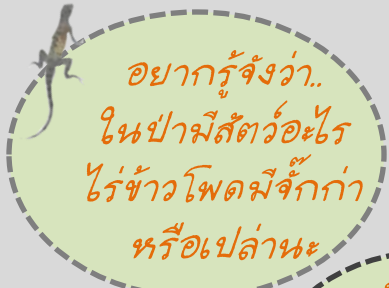
กิจกรรมโครงการฯ เร็วๆ นี้

“การสื่อสารเพื่องานพัฒนาท้องถิ่น” 28 กุมภาพันธ์ เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับคณะทำงานท้องถิ่น 3 ตำบลในกลุ่มน้ำยาว2 เพื่อพัฒนาทักษะการนำเสนอและการใช้สื่ออย่างง่ายในการเผยแพร่ข้อมูล รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

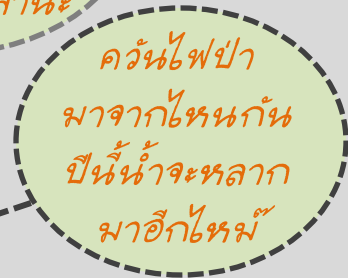
“ต้นกล้าเพื่อป่าต้นน้ำ” 17-18 มีนาคม เป็นกิจกรรมเยาวชน 15 โรงเรียนในกลุ่มน้ำยาว2 เน้นการเรียนรู้เรื่องราวชุมชน การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชนและแปลงเกษตร ชวนขบคิดปัญหาและทางออกเพื่อบ่มเพาะให้ต้นกล้าได้เติบโตเป็นป่าใหญ่ได้อย่างแข็งแรงในภายหน้า

ติดต่อและสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

วิลาวรรณ น้อยภา ผู้ประสานงานโครงการ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
16/151 ถนนบอนด์สตรีท เมืองทองธานี อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
โทร. 0 2503 3333 ต่อ 505 หรือ 08 9161 5789 E-mail: wilavan@tei.or.th

อยากรู้อะไร..
ในป่ามีสัตว์อะไร
ไร่ข้าวโพดมีจักก่า
หรือเป่าหะ

ควันไฟป่า
มาจากไหนกัน
ปีนี้หน้าจะหลาก
มาอีกไหม

